

**ÚSTAVA
STAROKATOLICKÉ CÍRKVE
V ČESKÉ REPUBLICE**

Přijata 46. synodou ve Vizovicích 2. X. 2010

HLAVA I.

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Sebepojetí Starokatolické církve v České republice

(1) Starokatolická církev v České republice (dále jen „starokatolická církev“) je partikulární církví Božího lidu, která je součástí jedné, svaté, všeobecné a apoštolské Církve mající svůj základ v Božím díle spásy uskutečněném v Ježíši Kristu, která v Duchu svatém věrně setrvává na apoštolských základech, zřízení a bohoslužbě, vyznává víru nerozdělené Církve prvního tisíciletí a spravuje své záležitosti autonomně.

(2) Křesťané shromáždění ve starokatolické církvi zachovávají víru staré Církve, jak byla předávána apoštoly a svědky víry a zůstala vyjádřena v ekumenických vyznáních víry a ve všeobecně uznávaných dogmatech a rozhodnutích ekumenických koncilů nerozdělené Církve prvního tisíciletí.

(3) Historickým důvodem, pro nějž katoličtí křesťané v těžké nouzi svědomí byli nuceni vytvořit autonomní církevní organizaci, a který stále trvá, je nemožnost přijetí naukových výroků I. vatikánského koncilu (1870) o univerzálním jurisdikčním primátu římského biskupa a jeho neomylnosti ve věcech víry a mravů, protože stojí v rozporu s Písmem svatým, jakož i vírou a naukou staré Církve.

(4) Starokatolická církev se hlásí též k cyrilometodějské tradici, k odkazu Mistra Jana Husa, Mistra Jana Rokycany a české katolické církve podobojí. V těchto svých historických předchůdcích spatřuje duchovní kontinuitu hledání a nalézání tvářnosti katolicity a apostolicity ve věrnosti Písmu svatému a apoštolské pratradiční staré a nerozdělené Církve. V souladu s tím starokatolická církev používá i historický název Česká katolická církev podobojí (*Ecclesia catholica sub utraque Bohemiae*).

(5) Starokatolická církev je členem Utrechtské unie starokatolických církví a biskupů stojících v jejich čelech. V Mezinárodní biskupské konferenci Utrechtské unie je zastupována biskupem starokatolické církve. Cílem Utrechtské unie je především zachovávání katolicity v jednotě předávání víry, přičemž je zachována plná autonomie starokatolické církve ve všech správních věcech, jichž se týkají ustanovení tohoto předpisu.

(6) Starokatolická církev usiluje o to, aby sloužila jako nástroj a zprostředkující článek při sjednocování rozdělených křesťanů, církví a jiných křesťanských církevních společenství při uvědomování si jednoty Kristovy Církve.

(7) Starokatolická církev je založena na episkopálně-synodálním zřízení a je místní církví ve starocírkevním smyslu. Biskup vede bezprostředně starokatolickou církev za spolupůsobení a spolurozhodování lidu Božího shromážděného ve starokatolické církvi.

(8) Členové starokatolické církve se ve svobodě svědomí zavazují žít ve shodě se svojí církví, ctít její řády a zasazovat se za zájmy a jednotu této církve.

§ 2

Členství ve starokatolické církvi

(1) Členem starokatolické církve se stává fyzická osoba, která byla pokřtěna ve starokatolické církvi a může se jím stát i osoba, která byla pokřtěna v jiné křesťanské denominaci a dobrovolně se přihlásila ke starokatolické církvi.

(2) Právo rozhodovat o přijetí osoby, která se dobrovolně přihlásila ke starokatolické církvi, náleží farní radě, popř. radě filiální obce v místě, kde se taková osoba dobrovolně přihlásila. Pokud farní rada, popř. rada filiální obce žadatele o členství odmítne, má takový žadatel právo obrátit se na shromáždění dané farní či filiální obce, které o jeho žádosti rozhodne.

(3) Členství ve starokatolické církvi zaniká: dobrovolným vystoupením, vyloučením nebo úmrtím. O zániku členství se pořídí záznam v seznamu členů příslušné farní či filiální obce.

(4) O vyloučení člena starokatolické církve rozhoduje synoda, a to z důvodu hrubého porušení zásad vyjádřených v § 1 této ústavy Starokatolické církve v České republice (dále jen „Ústava“).

§ 3 Starokatolická církev a stát

(1) Starokatolická církev je samostatnou právnickou osobou podle práva České republiky. Název starokatolické církve je: Starokatolická církev v České republice.

(2) Svou činnost vyvíjí starokatolická církev v souladu s právním řádem České republiky.

(3) Sídlem starokatolické církve jako právnické osoby je Praha.

(4) Starokatolická církev zřizuje podle práva České republiky další právnické osoby nebo se může stát společníkem další právnické osoby. Za účelem plnění svých úkolů může starokatolická církev rovněž zřizovat příslušná účelová zařízení.

HLAVA II ORGÁNY STAROKATOLICKÉ CÍRKVE

Orgány starokatolické církve jsou:

- a) synoda
- b) biskup nebo administrátor církve
- c) synodní rada

HLAVA III SYNODA

§ 4

Synoda je vrcholným orgánem starokatolické církve. Její volení delegáti zastupují jednotlivé farní a filiální obce. Synoda představuje, usměrňuje a podporuje život starokatolické církve, přijímá vnitřní předpisy starokatolické církve a ve všech otázkách starokatolické církve jí přísluší definitivní rozhodnutí, s výjimkou záležitostí věroučných a záležitostí, jež jsou vyhrazeny biskupovi mocí jeho úřadu. Všechny orgány starokatolické církve jsou jí zodpovědny za vedení oblastí jim svěřených. V případě sporu o to, zda je nějaká záležitost věroučné povahy či o to, zda je vyhrazena biskupovi mocí jeho úřadu, vyjádří své stanovisko ohledně povahy této záležitosti teologická komise a konečné rozhodnutí učiní synoda dvoutřetinovou většinou hlasů. V případě, že synoda rozhodne podle předcházející věty, že jde o záležitost, o níž jí přísluší definitivní

rozhodnutí, bude rozhodování o takové záležitosti považováno za rozhodování o záležitosti zásadního významu.

§ 5 Složení synody

(1) Členy synody jsou:

- a) biskup nebo administrátor církve,
- b) členové synodní rady,
- c) řádně ustanovení duchovní starokatolické církve a pastorační asistenti pověřeni duchovenskou službou
- d) volení delegáti.

(2) Delegáty podle odst. 1 písm. d) volí jednotlivé farní a filiální obce ze svých členů podle zvláštního předpisu vydaného synodní radou, který zachovává zásadu poměrného zastoupení všech obcí na synodě. Při tvorbě tohoto předpisu vychází synodní rada z aktuálního seznamu členů farních a filiálních obcí starokatolické církve.

(3) Poměr laických delegátů synody tvoří nadpoloviční většinu k duchovním členům.

§ 6 Působnost synody

Synoda:

- a) přijímá a mění Ústavu,
- b) vydává prováděcí předpisy Ústavy, a to: Jednací řád synody; Řád volby biskupa, synodní rady a orgánů zřízených synodou, Ekonomický řád a Disciplinární a soudní řád,
- c) vydává, mění a doplňuje další předpisy starokatolické církve, není-li tato pravomoc svěřena Ústavou synodní radě,
- d) přijímá konečná rozhodnutí ve vztazích ke státu, jiným církvím a náboženským společnostem či třetím osobám, není-li takové rozhodnutí vyhrazeno Ústavou jinému orgánu,
- e) s konečnou platností rozhoduje ve vnitrocírkevních záležitostech duchovních i laiků,
- f) volí biskupa a pověřuje synodní radu, aby požádala Mezinárodní biskupskou konferenci Utrechtské unie o jeho vysvěcení, a rozhoduje o pozbytí úřadu biskupa,
- g) rozhoduje o případném hmotném zabezpečení výkonu biskupského úřadu,
- h) volí synodní radu (s výjimkou biskupa, jenž je členem synodní rady z moci svého úřadu),
- i) volí členy odborných komisí synody,
- j) ukládá církevní příspěvek,
- k) schvaluje rozpočet a závěrečný účet starokatolické církve,
- l) rozhoduje o zániku starokatolické církve jako právnické osoby.

§ 7 Svolání synody

(1) Řádná synoda se koná nejméně jednou za tři roky. Termín konání příští synody stanoví synoda na konci svého jednání.

(2) Řádnou synodu svolává biskup. Pokud biskup i přes opakované upozornění synodní rady řádnou synodu nesvolá, je oprávněna tak učinit synodní rada. Nesvolá-li řádnou synodu ani synodní rada, je tak oprávněna společně učinit třetina farních a filiálních obcí.

(3) Biskup svolá mimořádnou synodu

- a) z vlastního podnětu po schválení synodní radou,
b) požádá-li o svolání mimořádné synody více než polovina farních a filiálních obcí, nebo
c) požádají-li o to alespoň dvě třetiny členů synodní rady.
Biskup je povinen svolat synodu na žádost podle bodů b) a c) do čtrnácti dnů a svolaná synoda se musí konat do dvou měsíců od svolání. V případě, že biskup synodu podle písm. b) a c) nesvolá, postupuje se obdobně podle ustanovení §7 odst. 2.

§ 8

Jednání synody

- (1) Synodě předsedá biskup, v jeho nepřítomnosti místopředseda synodní rady. Není-li přítomen ani místopředseda synodní rady, předsedá jednání synody synodou pověřený člen synodní rady.
- (2) Jednání synody jsou veřejná. Veřejnost může být na žádost biskupa, zastupujícího předsedajícího synody, synodní rady nebo alespoň jedné třetiny přítomných členů vyloučena, a to pro celou dobu synody nebo pro jednotlivé projednávané body.
- (3) Není-li dále stanoveno jinak, usnáší se synoda nadpoloviční většinou přítomných členů. Synoda je usnášeníschopná, pokud se jí účastní více než polovina všech členů synody.
- (4) Při výkonu působnosti podle ustanovení § 6 písm. b), c) a h) se synoda usnáší nadpoloviční většinou všech členů synody. Při výkonu působnosti podle ustanovení § 6 písm. a) se synoda usnáší dvoutřetinovou většinou všech členů synody. Při výkonu působnosti podle ustanovení § 6 písm. e) a f), se synoda řídí podle zvláštního předpisu. Při rozhodování o záležitosti zásadního významu se synoda usnáší tříčtvrtinovou většinou všech členů synody.
- (5) K platnosti usnesení synody je třeba jeho vyhlášení. Usnesení synody biskup nejpozději do čtrnácti dnů vyhlašuje v Úředním věstníku Starokatolické církve v České republice. Usnesení synody nabývá účinnosti dnem vyhlášení, nestanoví-li usnesení jinak.
- (6) Bližší podrobnosti svolání synody a jejího jednání stanoví zvláštní předpis.

HLAVA IV

BISKUP

§ 9

- (1) Biskupovi je svěřena skrze volbu a svěcení mocí jeho následnictví v apoštolském úřadu trojí služba jemu svěřené společnosti věřících posvěcovat, učit a řídit. Biskup požívá všech práv a má veškeré povinnosti, které ekumenické koncily staré a nerozdělené Církve a nezpochybnitelná starokatolická tradice připisují biskupskému úřadu. Na biskupově službě řízení participuje v rozsahu stanoveném touto Ústavou synodní rada.
- (2) Biskup je hlavním nositelem svátostného života ve starokatolické církvi. Má právo svátostného působení ve všech obcích a bohoslužebných prostorách starokatolické církve. Zvláště uděluje svátosti a svěcení vyhrazená biskupům.
- (3) Biskup řídí liturgický život církve. Má právo konat bohoslužbu a kázat v každé obci či v každém bohoslužebném prostoru, užívaném starokatolickou církvi. Vizituje všechny obce a součásti církve a s výsledkem seznamuje synodní radu formou zápisu z vizitace. Je-li přítomen

bohoslužbě, z titulu své funkce jí předsedá, nerozhodne-li jinak. Zpracovává a reviduje liturgické materiály církve a předkládá synodě, resp. jejím komisím, návrhy případných změn.

(4) Biskupu náleží přednostní právo a povinnost zvěstovat ve starokatolické církvi Boží slovo a učit.

(5) Biskup je také zodpovědný za duchovní formaci a vzdělávání duchovních.“

(6) Biskup dále zejména:

a) svolává synodu,

b) vykonává dohled nad hospodářskými záležitostmi církve,

c) spolu se synodní radou vydává předpisy a rozhodnutí týkající se starokatolické církve; tyto předpisy lze vydávat pouze k provedení a v mezích předpisů vydaných synodou,

d) zastupuje starokatolickou církev navenek; o jednáních za starokatolickou církev navenek informuje synodní radu na jejím příštím zasedání.

(7) Sídlem biskupství je Praha.

§ 10 Volba biskupa

(1) Biskupa volí synoda.

(2) V případě uprázdnění biskupského stolce svolá místopředseda synodní rady do dvou měsíců synodu k volbě biskupa. Ustanovení § 7 odst. 2 věty druhé a třetí se použije obdobně.

(3) Do biskupské služby je volitelný kněz pověřený službou ve starokatolické církvi, který dosáhl věku nejméně 35 let, v době volby působí nejméně 10 let v pastorači starokatolické církve, má pobyt na území České republiky a osvědčí víru, znalosti, mravy a další osobní vlastnosti odpovídající náročnosti biskupské služby.

(4) Volbou se stává kněz biskupem elektem. Do přijetí svěcení vykonává zvolený biskup funkci administrátora starokatolické církve, v případě, že je biskupský stolec uprázdněn, synodní rada požádá Mezinárodní biskupskou konferenci Utrechtské unie do 14 dnů od zvolení biskupa o jeho vysvěcení. Biskupem se biskup elekt stává vysvěcením.

(5) Bližší podrobnosti volby biskupa stanoví zvláštní předpis.

§ 11 Ukončení služby

(1) Služba biskupa zaniká úmrtím, odchodem do emeritury (rezignací či jinak), nebo vyslovením ztráty úřadu synodou.

(2) Do emeritury odchází biskup v 65 letech. Synoda může biskupovi jeho setrvání v úřadě prodloužit maximálně na dobu tří let. Emeritnímu biskupovi ve starokatolické církvi náleží úcta pro jeho zkušenosti a nabyté postavení v církvi. Je-li to možné, na vyzvání úřadujícího biskupa se účastní biřmování, kněžských svěcení a dalších svátostných úkonů vlastních biskupovi mocí biskupského svěcení, nebo se podílí na konkrétní duchovní správě.

(3) Samým faktem pozbývá biskup úřadu v důsledku odpadnutí od víry vyznané při biskupském svěcení. Pozbytí úřadu v takovém případě konstatuje synoda po vyslechnutí teologické komise a Mezinárodní biskupské konference Utrechtské unie.

(4) Na návrh synodní rady nebo nejméně poloviny farních a filiálních obcí hlasuje synoda o vyslovení ztráty úřadu, pokud se osoba biskupa zvláště závažným způsobem protíví vlastnostem podle § 10 odst. 3, zanedbává-li biskup podstatným způsobem svévolně své povinnosti, nebo není-li dlouhodobě pro svůj zdravotní stav schopen zastávat úřad.

§ 12

Administrátor církve

(1) Do 15 dnů po uprázdnění biskupského stolce, případně nezdaří-li se volba biskupa, zvolí do doby zvolení nového biskupa synodní rada administrátora církve z řad řádně ustanovených kněží starokatolické církve.

(2) Administrátor starokatolické církve vykonává pravomoc ve stejném rozsahu jako biskup, s výjimkou výkonu práv a povinností, jež jsou vlastní biskupovi mocí biskupského svěcení, a s výjimkou jmenování generálního vikáře.

(3) Úřad administrátora starokatolické církve zaniká volbou a slibem nového biskupa.

(4) Služba administrátora starokatolické církve zaniká volbou a slibem nového biskupa, úmrtím administrátora, jeho odchodem do emeritury (rezignací či jinak), nebo jeho odvoláním synodní radou či synodou.

§ 13

Generální vikář

(1) Biskup může se souhlasem synodní rady jmenovat generálního vikáře z řad duchovních pověřených službou ve starokatolické církvi. Generálním vikářem nemůže být jmenován duchovní, který je s biskupem ve vztahu příbuzenství či švagrovství.

(2) Generální vikář má jako stálý zástupce biskupa pro celé biskupství řádnou plnou moc ve všech správních záležitostech. V duchovních záležitostech má plnou moc v rozsahu stanoveném biskupem.

(3) Generální vikář se za vedení úřadu zodpovídá biskupovi.

(4) Generální vikář se účastní zasedání synodní rady. Pokud nepatří ke členům synodní rady, má za přítomnosti biskupa poradní hlas, za jeho nepřítomnosti plné hlasovací právo, synodní radě však v nepřítomnosti biskupa nepředsedá.

(5) Výkon úřadu generálního vikáře končí:

- a) úmrtím
- b) rezignací,
- c) odvoláním biskupem,
- d) uprázdněním biskupského stolce.

HLAVA V

SYNODNÍ RADA

§ 14

(1) Synodní rada spravuje starokatolickou církev v době, kdy nejedná synoda.

(2) Synodní radu tvoří biskup a 3 zástupci z řad duchovních a 5 zástupců z řad laiků, které volí synoda na závěr svého jednání podle zvláštního předpisu vydaného synodou. Volenými členy synodní rady mohou být jen osoby, které přináležejí do starokatolické církve nejméně tři roky, požívají občanské bezúhonnosti a jsou plně způsobilé k právním úkonům. Vyjma biskupa nesmí být více než tři členové synodní rady příslušníky jedné farní nebo filiální obce. Členy synodní rady se nemohou stát osoby stojící navzájem ve vztahu příbuzenství či švagrovství.

§ 15

Předsednictví

Synodní radě předsedá biskup. Synodní rada volí z laických členů místopředsedu synodní rady. Místopředseda synodní rady řídí jednání synodní rady v nepřítomnosti biskupa a vykonává další úkoly svěřené mu touto Ústavou, rozhodnutími synodní rady či vnitřními předpisy.

§ 16

Zánik funkce člena synodní rady

(1) Funkce voleného člena synodní rady zaniká uplynutím funkčního období, úmrtím, rezignací, pozbytím předpokladů volitelnosti a vystoupením ze starokatolické církve. Pozbytí bezúhonnosti konstatuje synodní rada nadpoloviční většinou všech svých členů. Funkce voleného laického člena synodní rady rovněž zaniká jeho svěcením.

(2) Funkční období synodní rady je vymezeno dobou od zvolení do zvolení nové synodní rady.

(3) Uvolní-li se místo voleného člena synodní rady před uplynutím funkčního období synodní rady, nastupuje na jeho místo náhradník. Náhradníky tvoří dva kandidáti na člena synodní rady (laik a duchovní), kteří při volbě synodní rady nebyli pro nedostatek hlasů zvoleni, avšak mezi neúspěšnými kandidáty mají největší počet hlasů. Pokud na uprázdněné místo nemůže nastoupit náhradník, může synodní rada kooptovat zvolením na takové uprázdněné místo jiného člena, a to na uprázdněné místo duchovního osobu z řad řádně ustanovených duchovních a na uprázdněné místo laika osobu z řad členů některé farní rady či některé rady filiální obce.

§ 17

Působnost synodní rady

Synodní rada:

- a) spravuje majetek starokatolické církve,
- b) uvádí usnesení synody v život a za tímto účelem spolu s biskupem vydává předpisy,
- c) předkládá synodě rozpočet a závěrečný účet starokatolické církve,
- d) synodní rada každoročně zveřejňuje výroční zprávu starokatolické církve,
- e) zřizuje církevní právnické osoby, účelová zařízení a schvaluje nabývání účasti na právnických osobách,
- f) zřizuje a obsazuje pracovní místa s pověřením výkonu různých služeb ve starokatolické církvi,

- g) volí a odvolává administrátora starokatolické církve,
- h) určí způsob likvidace a likvidátora při zániku starokatolické církve jako právnické osoby.

§ 18

Jednání synodní rady

- (1) Synodní rada se schází podle potřeby, nejméně však každé čtvrtletí. Synodní radu svolává předsedající v termínu, který je stanoven na předchozím zasedání synodní rady. Pokud synodní radu nesvolá předsedající i přes opakované upozornění, může ji svolat alespoň nadpoloviční počet jejích členů.
- (2) Synodní rada je usnášeníschopná, je-li přítomno alespoň pět jejích členů. Svá usnesení přijímá nadpoloviční většinou všech svých přítomných členů. Při rovnosti hlasů rozhoduje předsedající.
- (3) Synodní rada jedná podle pořadu jednání, který schválí na začátku každého zasedání, a ke každému bodu jednání přijímá usnesení.
- (4) Usnesení synodní rady do čtrnácti dnů vyhláší v Úředním věstníku Starokatolické církve v České republice předseda a místopředseda synodní rady. Usnesení synodní rady nabývá účinnosti dnem vyhlášení, nestanoví-li usnesení jinak.

HLAVA VI

OBCE

Oddíl první

Farní obec

§ 19

- (1) Farní obec je místní společenství věřících starokatolické církve, které se zřizuje na dobu neurčitou a v němž je duchovní správa svěřena pod autoritou biskupa farářů.
- (2) Řádně zřízená farní obec je samostatnou právnickou osobou. Název právnické osoby zní: "Farní obec Starokatolické církve v...".
- (3) Navenek zastupuje farní obec farář, popřípadě administrátor farní obce, a předseda farní rady.

§ 20

- (1) Farní obce se zřizují jako místní společenství věřících přiřčených ke starokatolické církvi.
- (2) Členové farní obce se evidují v seznamu členů obce. Členství je možné jen v jedné farní či filiální obci. Se zápisem v seznamu členů obce je spojena možnost dovolávat se práv člena obce vyplývajících z této Ústavy.

§ 21

Vznik a zánik farní obce

(1) Synodní rada rozhoduje o vzniku nebo zániku farní obce jako právnické osoby podle práva České republiky. Pro vznik farní obce je třeba nejméně 30 členů starších 15 let. Synodní rada v odůvodněných případech může udělit výjimku z tohoto ustanovení.

(2) Bez zbytečného odkladu po rozhodnutí o zřízení farní obce navrhne příslušný orgán starokatolické církve registraci farní obce jako právnické osoby podle práva České republiky.

§ 22

Pastorační správu farní obce vykonává farář a biskup. V ostatních záležitostech je farní obec spravována shromážděním farní obce a farní radou podle ustanovení této Ústavy.

Orgány farní obce

Shromáždění farní obce

§ 23

(1) Orgánem reprezentujícím celou farní obec je shromáždění farní obce.

(2) Členy shromáždění farní obce jsou všichni členové farní obce zapsaní v seznamu členů příslušné farní obce, kteří dosáhli věku 15 let. Shromáždění farní obce se může zúčastnit rovněž zástupce synodní rady, který však nemá hlasovací právo.

§ 24

Shromáždění farní obce

- a) volí a odvolává faráře,
- b) volí a odvolává farní radu,
- c) volí delegáty farní obce na synodu,
- d) schvaluje rozpočet a závěrečný účet farní obce,
- e) rozhoduje o vybírání církevního příspěvku, pokud byl stanoven rozhodnutím synody,
- f) rozhoduje o využití části církevního příspěvku na všeobecné potřeby farní obce,
- g) rozhoduje o dispozicích s majetkem farní obce; jde-li o úkon týkající se nemovitosti, podléhá rozhodnutí shromáždění farní obce souhlasu synodní rady,
- h) podává návrhy pro jednání synody,
- i) usnáší se na návrhu na svolání mimořádné synody,
- j) se souhlasem synodní rady zřizuje právnické osoby farní obce.

§ 25

(1) Shromáždění farní obce se koná podle potřeby, nejméně však jedenkrát v roce.

(2) Shromáždění farní obce svolává farní rada spolu s farářem. Oznámení o svolání shromáždění farní obce je svolavatel povinen uveřejnit opakovaným oznámením při pravidelných bohoslužbách, vývěskou a způsobem umožňujícím dálkový přístup nejméně měsíc před zamýšleným datem konání shromáždění farní obce spolu s uvedením navrhovaného programu jednání. Shromáždění farní obce se svolá vždy, pokud o to požádá nejméně 10 % členů farní

obce. Případné řešení sporu o svolání shromáždění farní obce je v kompetenci biskupa nebo synodní rady.

(3) Jednání shromáždění farní obce předsedá a řídí je předseda farní rady.

(4) Shromáždění farní obce je usnášeníschopné, je-li přítomno minimálně 15% členů shromáždění farní obce. V případě, že svolané shromáždění farní obce nenaplní ustanovení věty první, nově svolané shromáždění je usnášeníschopné bez ohledu na počet přítomných. Shromáždění farní obce přijímá usnesení nadpoloviční většinou přítomných členů shromáždění farní obce.

(5) O jednání shromáždění farní obce se pořizuje zápis, který předseda farní rady neprodleně po skončení shromáždění farní obce zašle synodní radě.

Farní rada

§ 26

(1) Farní rada je stálým zastoupením shromáždění farní obce.

(2) Členy farní rady jsou:

- a) farář nebo biskupem pověřený administrátor farní obce,
- b) volení zástupci farní obce.

§ 27

(1) Do farní rady volí shromáždění farní obce nejméně 4 a nejvíce 10 členů.

(2) Podmínkou volitelnosti člena farní rady - laika je nejméně roční členství ve farní obci, věk nejméně 18 let a plná způsobilost k právním úkonům.

(3) Funkční období volených členů farní rady činí dva roky, opětovná volba je přípustná.

(4) Uvolní-li se místo voleného člena farní rady před uplynutím funkčního období farní rady, zvolí farní rada náhradníka z členů farní obce; podmínky volitelnosti, jde-li o laika, jsou stejné jako u řádného člena farní rady.

§ 28

Funkce voleného člena farní rady zaniká:

- a) uplynutím funkčního období,
- b) úmrtím,
- c) rezignací,
- d) odvoláním shromážděním farní obce.

§ 29

Farní rada volí ze svých laických členů předsedu.

§ 30

Farní rada:

- a) připravuje návrh rozpočtu a závěrečného účtu farní obce,
- b) ustanovuje farní zřízence,
- c) vykonává veškeré úkoly spojené se správou a rozvojem farní obce, nejsou-li touto Ústavou svěřeny shromáždění farní obce nebo faráři či administrátorovi farní obce.

§ 31

(1) Farní rada se schází podle potřeby, nejméně však čtyřikrát ročně. Jednání farní rady svolává neformálně předseda farní rady po dohodě s farářem. Jednání farní rady řídí předseda farní rady, v jeho nepřítomnosti kterýkoliv ze členů farní rady.

(2) Farní rada je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina jejích členů. K přijetí usnesení farní rady je zapotřebí nadpoloviční většiny přítomných členů farní rady.

(3) O jednání farní rady se pořizuje zápis, který je u předsedy farní rady k dispozici k nahlédnutí členům obce.

Farář

§ 32

Farář se podílí na pastýřské službě církve. Pod autoritou biskupa a ve spojení s farní radou obce vede farní obec. Zvláštním způsobem mu náleží služba zvěstování, slavení svátostí, pastorační a diakonie v jím vedené farní obci. Farář je všem starokatolíkům, kteří se zdržují v jeho pastorační oblasti, zavázán k duchovním službám bez ohledu na jejich farní příslušnost.

§ 33

Ustanovení faráře a administrátora farní obce

(1) Farář je volen shromážděním farní obce. Na základě volby je jmenován biskupem. Proti odmítnutí jmenování má jak zvolený farář, tak i farní obec právo ve lhůtě jednoho měsíce podat odvolání k synodní radě. Proti rozhodnutí synodní rady je možné podat odvolání k synodě.

(2) Biskup může se souhlasem synodní rady jmenovat administrátora farní obce z řad duchovních starokatolické církve, pokud:

- a) se shromáždění obce vzdá výkonu volebního práva obce,
- b) volba faráře se nemůže konat, nebo
- c) obec v posledních dvou letech přes výzvy nevyužila svého volebního práva.

§ 34

Volitelnost faráře

Předpokladem volitelnosti je příslušnost kandidáta ke společenství kněží starokatolické církve dle § 49 této Ústavy.

§ 35

Uvedení do úřadu

(1) Biskup nebo jím pověřený kněz uvádí faráře během bohoslužby do úřadu. Při této bohoslužbě složí farář nicejsko-cařihradské vyznání víry a přihlásí se k Utrechtskému prohlášení z roku 1889.

(2) Před uvedením do úřadu podle předchozího odstavce jmenovaný farář spolu s farní radou provedou inventarizaci vybavení kostela, archivu farní obce a ostatního majetku obce a učiní o tom zápis.

(3) Před uvedením do úřadu obdrží farář od biskupa pověření správou farní obce a výpis z rejstříku církevních právnických osob.

§ 36 Úkoly faráře

(1) Farář má výlučné právo k výkonu duchovenské služby vyplývající z jeho svěcení na území své farní obce. Práva biskupa tímto ustanovením nejsou dotčena. Jiný duchovní starokatolické církve může na území takové farní obce působit, pokud je k tomu biskupem zmocněn, farářem delegován nebo v případě nouze.

(2) Farář vede spolu s farní radou seznam členů farní obce. V něm jsou u všech členů farní obce zaznamenána jejich jména a adresy, data narození, křtu nebo přiřazení ke starokatolické církvi, označení rodinného stavu (včetně data sňatku), povolání a další údaje, které mají význam pro postavení člena v obci. Farář a farní rada provádí neustálou aktualizaci seznamu členů.

(3) Farář je odpovědný za archivování veškeré dokumentace týkající se farní obce.

(4) Farář plní i další úkoly stanovené zvláštními předpisy synody nebo synodní rady nebo jejich rozhodnutími.

§ 37 Skončení služby faráře a přeložení administrátora do jiné církevní služby

(1) Služba faráře zaniká:

- a) úmrtím,
- b) odchodem do emeritury ve věku 65 let,
- c) zbavením úřadu (upravuje zvláštní předpis)
- d) rezignací
- e) odvoláním farním shromážděním
- f) zánikem farní obce.

(2) O přeložení administrátora je oprávněn rozhodnout biskup se souhlasem synodní rady, jestliže

- a) farní obec zanikla nebo
- b) je-li to v zájmu církve nutné; před takovým rozhodnutím je třeba vyslechnout administrátora, jehož se rozhodnutí týká, a farní radu dotčené farní obce.

(3) Při odchodu faráře nebo administrátora se provádí inventarizace. O inventarizaci se provádí zápis, který bude součástí archivní dokumentace farní obce.

Pomocný duchovní

§ 38

(1) Pomocným duchovním je duchovní pověřený úkoly v duchovní službě, kde vykonává samostatnou duchovní správu farář či administrátor farní obce.

(2) Pomocný duchovní je pověřován ke službě ve farní obci biskupem na žádost farního shromáždění. Je podřízen faráři (administrátorovi) a farní radě a je jim z výkonu činnosti odpovědný. O jeho odvolání rozhoduje biskup za vědomí farního shromáždění.

(3) Statut pomocného duchovního přísluší rovněž duchovnímu pověřenému specifickou duchovenskou službou.

Jáhen ve farní obci

§ 39

Jáhen je pověřován a odvoláván biskupem z řad duchovenstva k službě v příslušné farní obci a je faráři a farní radě k dispozici vzhledem k charakteru své služby.

Zvláštní ustanovení o farních obcích bez orgánů

§ 40

(1) Po skončení služby faráře biskup jmenuje bezodkladně administrátora farní obce, a to do doby než bude zvolen nový farář. Administrátorovi přísluší všechna práva v souladu se stupněm jeho svěcení. Administrátor je ze svého úřadu odpovědný biskupovi a synodní radě a je vázán jejich pokyny, pokud nerozhodnou jinak. Administrátor farní obce je písemně biskupem jmenován a odvoláván za souhlasu synodní rady.

(2) Nelze-li ve farní obci ustavit farní radu, shromáždění farní obce zvolí jednoho laického člena farní obce, který splňuje podmínky volitelnosti do farní rady podle této Ústavy. Tento člen farní obce tvoří spolu s farářem nebo není-li ho, s administrátorem zastoupení farní obce. Zastoupení farní obce vykonává funkci farní rady. Zastoupení obce se usnáší jednomyslně.

Oddíl druhý Filiální obce

§ 41

(1) Filiální obce se zřizují jako místní společenství věřících přičleněných ke starokatolické církvi.

(2) Členové filiální obce se evidují v seznamu členů filiální obce. Se zápisem v seznamu členů obce je spojena možnost dovolávat se práv člena obce vyplývajících z této Ústavy.

§ 42

Vznik a zánik

(1) Synodní rada rozhoduje o vzniku nebo zániku filiální obce. Pro vznik filiální obce je třeba nejméně 15 členů starších 15 let. Synodní rada v odůvodněných případech může udělit výjimku z tohoto ustanovení. V případě, že by filiální obec měla vzniknout na území některé z farních obcí, je třeba souhlas farního shromáždění dotčené farní obce. Synodní rada projedná žádost, a pokud souhlasí i dotčená farní obec, biskup se synodní radou filiální obec zřídí.

(2) V případě registrace filiální obce jako právnické osoby podle práva ČR navrhne příslušný orgán starokatolické církve její registraci.

§ 43

Filiální obec může být na základě rozhodnutí synodní rady právnickou osobou. Název právnické osoby pak zní: „Filiální obec Starokatolické církve v ...“.

Správa filiální obce

§ 44

Administrátor filiální obce

Biskup jmenuje filiální obci administrátora filiální obce. Administrátor filiální obce má vůči filiální obci všechna práva a povinnosti jako farář vůči farní obci a o správě obce pravidelně informuje biskupa a synodní radu. Je-li administrátor filiální obce zároveň farářem nebo administrátorem farní obce, je povinen své kroky při správě filiální obce činit ve shodě s farní radou příslušné farní obce, přičemž nesmí ohrozit nebo podstatně narušit správu vlastní farní obce.

§ 45

Shromáždění filiální obce

Orgánem reprezentujícím celou filiální obec je shromáždění filiální obce. Členy shromáždění filiální obce jsou všichni členové filiální obce zapsaní v seznamu členů příslušné filiální obce, kteří dosáhli věku 15 let.

Shromáždění filiální obce:

- a) volí a odvolává radu filiální obce,
- b) volí delegáty synody,
- c) přijímá návrhy pro jednání synody,
- d) rozhoduje o dispozicích s majetkem filiální obce; jde-li o úkon týkající se nemovitosti, podléhá rozhodnutí shromáždění filiální obce souhlasu synodní rady.

Pro svolávání shromáždění filiální obce, jeho usnášeníschopnost a přijímání usnesení platí přiměřeně ustanovení o shromáždění farní obce.

§ 46

Rada filiální obce

Ve filiální obci se zřizuje rada filiální obce jako stálé zastoupení filiální obce. Radu filiální obce tvoří administrátor filiální obce a nejméně 2 členové filiální obce volení shromážděním filiální obce. Pro volbu a postavení rady filiální obce platí přiměřeně ustanovení o farní radě. Bezprostředně po zasedání rady filiální obce zašle administrátor zápis z jednání synodní radě k vyjádření.

Oddíl třetí Diaspora

§ 47

Pro starokatolické věřící, žijící mimo obvod církevní obce, v níž jsou zapsáni, zajišťuje duchovní službu duchovní nejbližší obce, pokud biskup a synodní rada nerozhodnou jinak. Pokud se vyskytne v místě mimo obvod farní či filiální obce skupinka alespoň pěti starokatolických věřících, má právo požádat synodní radu o prozatímní duchovní správu. Biskup v takovém případě v součinnosti s farní radou nejbližší farnosti může pověřit jednoho z laiků v místě diaspory vedením duchovních setkání či vedením bohoslužby slova a, je-li to možné, zajistí rovněž občasný pobyt duchovního.

HLAVA VII DUCHOVENSTVO

§ 48

- (1) Duchovním je osoba, která je členem starokatolické církve a která přijala ve starokatolické církvi svátost svěcení pro určený úřad, nebo jíž bylo uznáno přijetí této svátosti v jiné církvi.
- (2) Duchovenstvo je shromážděno kolem biskupa. Biskup určuje svátostné úkony duchovních a dohlíží na jejich praxi, a zajišťuje tak s pomocí duchovních svátostný život starokatolické církve.
- (3) Duchovní jsou starokatolické církvi odpovědní za svátostné konání v rámci svých svěcení a výkon ostatních, starokatolickou církvi svěřených pravomocí.

§ 49 Kněží

- (1) Knězem ve starokatolické církvi je:
 - a) člen starokatolické církve, který obdržel příslušné svěcení,
 - b) člen starokatolické církve, který byl vysvěcen v jiné církvi a splnil podmínky stanovené zvláštním předpisem synody,
 - c) kněz členské církve Utrechtské unie starokatolických církví nebo církve, s níž má starokatolická církev plné svátostné společenství, který byl přijat biskupem do smluvního vztahu, či který má souhlas biskupa ke kněžskému působení na území biskupem spravovaném.
- (2) Hlavním posláním kněží ve starokatolické církvi je svátostná služba podle jejich svěcení, duchovní správa starokatolíků v místě jejich působení, katecheze, evangelizace a případně i výuka náboženství ve veřejných školách.
- (3) Vysvěcen na kněze může být pouze kandidát kněžství, který splňuje podmínky určené zvláštním předpisem synody.

§ 50

Jáhni

(1) Jáhnem ve starokatolické církvi je:

- a) člen starokatolické církve, který obdržel jáhenské svěcení,
- b) člen starokatolické církve, který byl vysvěcen v jiné církvi a splnil podmínky stanovené zvláštním předpisem synody,
- c) jáhen členské církve Utrechtské unie starokatolických církví nebo církve, s níž má starokatolická církev plné svátostné společenství, který byl přijat biskupem do smluvního vztahu, či má souhlas biskupa k jáhenské práci na území biskupem spravovaném.

(2) Hlavním posláním jáhnů je služba potřebným (charita, diakonie), péče o chudé, nemocné a staré, katecheze, evangelizace a případně i výuka náboženství v místě jejich působení. Jáhni jsou k dispozici biskupovi a podle jeho pokynů případně jiným duchovním při zajišťování duchovní správy a liturgického života. Podle svého svěcení se podílejí na svátostném dění církve.

(3) Vysvěcen na jáhna může být pouze kandidát jáhenství, který splňuje podmínky určené předpisem synody.

HLAVA VIII

PASTORAČNÍ ASISTENTI

§ 51

(1) Na návrh farní rady a se souhlasem faráře (administrátora farní obce) či rady filiální obce a se souhlasem administrátora filiální obce mohou být v obci ustanoveni pastorační asistenti. Jsou ustanovováni a odvoláváni biskupem a požívají práv a povinností pomocných duchovních s výjimkou svátostné služby, vyhrazené duchovním.

(2) Pastorační asistent je člen starokatolické církve, pověřený duchovním k systematické práci na pastoraaci, katechezi, evangelizaci, výuce náboženství či prací s dětmi, nemocnými, starými či sociálně slabými lidmi v konkrétním prostředí duchovní správy.

(3) Pastoračním asistentem může být jmenován pouze člen starokatolické církve, který splňuje podmínky určené zvláštním předpisem synody.

HLAVA IX

DISCIPLINÁRNÍ USTANOVENÍ

§ 52

Členům starokatolické církve, kteří řádně neplní své povinnosti a ustanovení daná touto Ústavou, je možné uložit disciplinární trest, který v rozsahu pravomocí stanovených zvláštním předpisem ukládá biskup, synodní rada a synoda.

HLAVA X

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 53

(1) Tato Ústava Starokatolické církve v České republice byla schválena 46. synodou starokatolické církve, která se konala ve dnech 1.-2. října. 2010 a nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2011.

(2) Tato Ústava je v souladu s právními předpisy České republiky.

(3) Schválením této Ústavy Starokatolické církve v České republice se ke dni 31. 12. 2010 ruší platnost Synodního řádu a řádu církevních obcí Starokatolické církve v ČR ze dne 15. 11. 1997.

(4) Touto ústavou nejsou dotčena ustanovení dohody mezi biskupem Starokatolické církve v ČR a anglikánským biskupem z Gibraltarů v Evropě ze dne 17. 9. 2000.